
Passende zorg als volgende stap

Prof. dr. Jan Kremer, gynaecoloog
Radboudumc, RVS, OLVG, Zorginstituut Nederland

Webinar Passende zorg;
Netwerk Duurzame Zorgprofessionals Radboudumc
Nijmegen, 17 mei 2022

Raad voor Volksgezondheid en Samenleving

Onafhankelijk strategisch adviesorgaan van regering en parlement
op het *'snijvlak van gezondheid en samenleving'*

Werkagenda 2020-2024

Verschillen in de samenleving
Gezonde en sociale leefomgeving
Grenzen aan genezen en verbeteren
Zorgen in een krappe arbeidsmarkt
Schurende stelsels

Recept voor maatschappelijk probleem Medicalisering van levensfasen

raad voor **V**olksgezondheid en
Samenleving

Prof. dr. M. (Jet)
Bussemaker
Voorzitter

H.J. (Erik)
Dannenberg
Raadslid

Drs. P. (Pieter)
Hilhorst
Raadslid

Drs. G.J.H. (Godfried)
Bogaerts
Raadslid

Dr. H. (Hafez) Ismaili
M'hamdi
Raadslid

Prof. dr. J.A.M. (Jan)
Kremer
Raadslid

Dr. C.B. (Bas) Leerink
Raadslid

mr. A. (Ageeth)
Ouwehand
Raadslid

Prof. dr. M. (Martijn)
van der Steen
Raadslid

M.M. (Marleen)
Kraaij-Dirkzwager,
MScPH
Raadslid

Kwaliteitsraad Zorginstituut NL (2013-2021)

Zorginstituut Nederland

Samen leren en verbeteren

Visie van de Kwaliteitsraad op kwaliteit van zorg

De Kwaliteitsraad van het Zorginstituut is een onafhankelijke raad van deskundigen op het gebied van kwaliteit van zorg. De Raad geeft gevraagd en ongevraagd advies en heeft een wettelijke rol in de doorzettingsmacht van het Zorginstituut. Voor de Kwaliteitsraad ligt de essentie van kwaliteit vooral in het samen leren en verbeteren. Dat vraagt om nieuwe kwaliteitsinstrumenten.

Verschillende beelden
Naamzand te tegen kwaliteit van zorg. Maar wat bedoelen we hier eigenlijk mee? En is goede zorg voor iedereen gelijk? Er bestaan verschillende beelden over kwaliteit van zorg, die worden gekleurd door de tijd waarin we leven en de mogelijkheden die er zijn. Daarnaast is kwaliteit een moreel concept en wordt het mede bepaald door allerlei perspectieven, belangen en contexten. Kwaliteit is persoonlijk, maar van de andere kant ook gedeeld en collectief.

Historisch perspectief
Tot enige tientallen jaren geleden was kwaliteit van zorg het domein van professionals. Vanuit hun vakmanschap bepaalden zij wat goed of niet goed was voor zieke mensen. Lange tijd werd deze professionele autonomie als zodanig gewaardeerd en geaccepteerd. De patiënt werd geacht dat oordeel over 'goede zorg' te volgen.
Eind vorige eeuw kwam er een kanttering. De verschillen in werkwijze en uitkomsten van zorg waren groot, en er kwam meer objectieve kennis beschikbaar. Richtlijnen op basis van *evidence* uit onderzoek en indicatoren op structuur, proces en uitkomst werden de dominante instrumenten voor het verbeteren van kwaliteit. Het gemiddelde werd de norm.
Deze beweging heeft veel goeds gebracht, dat we moeten behouden. Maar de laatste jaren groeit ook het besef dat we toe zijn aan volgende stappen. Want patiënten voelen zich geen gemiddelde van een groep en willen dat hun verhaal wordt gehoord en meegenomen bij het bepalen van goede persoonsgerichte zorg. Zij willen als mens gehoord en gezien worden en willen meedenken en beslissen op basis van de juiste informatie. Professionals onderschrijven dit. Zij willen het goede voor de patiënt en willen niet ondergegeneerd raken door systemen en regelgeving die daaraan onvoldoende bijdragen. Zij willen veilige en zinvolle zorg bieden, die de patiënt helpt een zo goed mogelijk leven te leiden. En dat tegen acceptabele maatschappelijke kosten.

Goede zorg heeft alle te maken met het goede leven
Goede zorg heeft veel te maken met dat wat we verstaan onder het goede leven, gedefinieerd vanuit het perspectief van de patiënt. De Kwaliteitsraad hanteert daarbij drie principes die voor veel mensen belangrijk zijn bij het leiden van een goed leven: autonomie, in verbinding staan met anderen en betekenisvol bezig zijn. Goede zorg zou hierop moeten aansluiten door het versterken van de mogelijkheden en gezondheid van patiënten voor eigen regie, sociale activiteiten en persoonlijke zingeving. Goede zorg wordt daarmee persoonlijk, pluriform en moreel geladen. Het is, afhankelijk van waarden en normen van alle betrokkenen over wat zij als een goed leven zien.

Ook de context waarin zorg wordt geleverd is van belang voor wat we samen verstaan onder goede zorg. Hier komen (meetbare) data kennis, (subjectieve) ervaringskennis en (relationale) professionele kennis samen. Wat we nu goede zorg vinden is iets anders dan wat we dertig jaar geleden goed vonden, en het zal over dertig jaar weer anders zijn. Zo verandert de opvatting over wat we als samenleving goed vinden en

DALOGBEEVDORST KWALITEITSRAAD

Goede of beschikbare zorg?

De landelijke kwaliteitsvisie en de gevolgen voor de toegankelijkheid van zorg in de regio.

Op 14 juni gingen zorgprofessionals, patiënten, lokale bestuurders, burgers, beleidsmakers en kennisinstellingen met elkaar in gesprek tijdens de DalogBeevdorst Goede of beschikbare zorg? De landelijke kwaliteitsvisie en de gevolgen voor de toegankelijkheid van zorg in de regio. In samenwerking met de Samenwerkende DalogBeevdorst en de Kwaliteitsraad van Zorginstituut Nederland.

Speciaal Gezant Passende Zorg

Gedetacheerd bij het Zorginstituut vanuit Radboudumc

Drie taken als opdracht:

- Stimuleer de beweging naar passende zorg
- Adviseer praktijk en beleid over passende zorg
- Stel een gedragen Kader Passende Zorg op

Ander decennium: kwaliteit en leiderschap

Kwaliteit van de jaren 0

Vooraf professionele waarden

Kwaliteit van de jaren 10

Professionele en persoonlijke waarden

Kwaliteit van de jaren 20

Professionele, persoonlijke en maatschappelijke waarden

Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

- Financiële, personele en maatschappelijke houdbaarheid staan onder druk
- Grotere doelmatigheid en meer personeel zijn geen duurzame oplossingen

“Groei van zorg weloverwogen begrenzen door beter kiezen”

Passende zorg (Zorginstituut & NZa, 2020)

Passende zorg is zorg die waarde toevoegt aan het (samen-) leven van mensen

Principes voor passende zorg:

- Passende zorg is waardegedreven
- Passende zorg komt met en rondom de patiënt tot stand
- Passende zorg is de juiste zorg op de juiste plek
- Passende zorg gaat over gezondheid i.p.v. ziekte

Kader Passende zorg

- Maatschappelijke opgaven aan de zorgsector
- Kenmerken van de transitie
- Uitwerking van de principes van passende zorg
- Handvatten voor de verschillen de partijen
- Agenda

Maatschappelijke opgaven voor de zorgsector

1. Appél voor mensgerichte zorg
  - inclusief verminderen hardnekkige gezondheidsverschillen
2. Houdbaarheid in het geding
  - zowel financieel, personeel als maatschappelijk
3. Werken aan duurzame praktijken
  - circulaire energie- en grondstoffenstromen

Missie Passende Zorg

In 2040 draagt de zorg draagt optimaal bij aan het gezond (samen) leven van alle mensen in Nederland en beseft dat daarvoor een beperkte hoeveelheid mensen en middelen beschikbaar is en streeft daarbij naar de laagst mogelijke impact op klimaat en milieu.

Passende zorg vergt een lerende attitude en een congruente beweging

Zekerheid en vertrouwen niet zoeken in protocollen en dashboards, maar in een lerende attitude en een congruente beweging

- Mix van persoonlijke, professionele en maatschappelijke waarden
- Meer verbinding, grenzenwerk en dialoog
- Bescheidenheid, nieuwsgierigheid, open mind en open hart

Plannen, implementeren, controleren

Proberen, reflecteren, leren

Voorbeeld: Samen beslissen

Yvonne Schoon,
geriater

Voorbeeld: stevige start in Rotterdam

Prof. dr. Eric Steegers,
gynaecoloog

Wat betekent dit voor het Radboudumc?

